

Kunta- ja aluevaalitavoitteet 2025

Kieliasiantuntijat

1. Hyvä ja luotettava hallinto on toimivien julkisten palvelujen edellytys

Kunnissa ja hyvinvointialueilla on varmistettava asukkaiden kielellisten oikeuksien toteutuminen. Asukkailla on oikeus asialliseen, selkeään ja ymmärrettävään viestintään. Kun ihmiset saavat tietoa omalla kielellään tai saavat ammattimaista tulkkauspalvelua, asioiden hoitaminen sujuu. Kielellinen osallisuus edistää kaiken kielisten asukkaiden kiinnittymistä osaksi yhteiskuntaamme.

Kuntien ja hyvinvointialueiden on ostettava laadukkaita kielipalveluita. Ammattimaiset käänös- ja tulkkauspalvelut säästävät kuntien kustannuksia ja tukevat esimerkiksi päiväkotien, koulujen ja sosiaali- ja terveyshenkilöstön työtä ja työhyvinvointia. Tekoäly on hyvä apuväline kääntäjän tai tulkin käsissä, mutta se ei korvaa heidän osaamistansa.

Kun ihmiset saavat tietoa omalla kielellään tai saavat ammattimaista tulkkauspalvelua, asioiden hoitaminen sujuu.

2. Lapsilla ja nuorilla on oikeus opiskella vieraita kieliä asuinpaikasta riippumatta

Tutkimuksen mukaan nuoret arvostavat monipuolista kielitaitoa ja haluavat osata kieliä tulevan työuransa varalta, mutta myös laajentaakseen maailmankuvaansa.¹ Nuoret ovat motivoituneita kielten opiskeluun, mutta kuntien ja koulutusjärjestelmän luomat rakenteet lannistavat ja estävät opiskelua. Kuntien on luotava edellytykset sille, että vieraita kieliä on mahdollista opiskella alakoulusta lähtien, jotta meille kasvaa kielitaitoisia kansalaisia. Kielten ammattilaisuus puolestaan edellyttää pitkää, systemaattista kielipolkua ja monipuolista kielitarjontaa alakoulusta lukioon. Kielten opiskelua ei aloiteta yliopistoissa alkeistalolta, kuten ei muitakaan oppiaineita.

Suomalaisten kielitaito yksipuolistuu, sillä liian harva opiskelee jotakin muuta vierasta kieltä kuin englantia. Monipuoliset kieliopinnot ovat mahdollisia vain, jos ne tehdään mahdollisiksi: kielten opiskeluryhmiä perustetaan, ryhmäkoot ovat riittävän pieniä, jotta ne perustetaan, kielivalikoimassa on tarjolla muitakin kieliä kuin englanti, onko kieliopinnoille tilaa lukujärjestyksessä, pitääkö kielten tunneille siirtyä toiseen kouluun tai järjestetäänkö kielten tunnit aikaisin aamulla tai myöhään iltapäivällä. Miten monessa muussa oppiaineessa opiskelu vaatii oppijalta motivaation lisäksi näin monen käytännön esteen ylittämistä?

Kielten asemasta koulutusjärjestelmässä on kyse kunnissa vallitsevista asenteista ja arvostuksista. Yhteiskunnassa on tunnustettu monipuolisen kielitaidon tarve, mutta tarve ei ole muuttunut toiminnaksi kuntatasolla.

¹ Nuoret arvostavat monipuolista kielitaitoa ja haluavat osata kieliä laajentaakseen maailmankuvaansa — <https://www.kieliverkosto.fi/fi/journals/kieli-koulutus-ja-yhteiskunta-syyskuu-2023/nuoret-arvostavat-monipuolista-kielitaitoa-ja-haluavat-osata-kielia-laajentaakseen-maailmankuvaansa>

Tiesitkö?

- Monikielisyys vahvuudeksi: Selvitys Suomen kieli-varannon tilasta ja tasosta -julkaisussa A1-kielivallinnaksi suositellaan pääsääntöisesti muuta kuin englantia.
- Saksa on Suomen tärkein kauppakumppani. Kiina on Suomen viidenneksi suurin vientimaa. Kauppaa käydään asiakkaan kielellä asiakkaan kulttuuria ymmärtäen.²
- Ranskan kieli on 3. tärkein kaupankäynnin kieli ja ranska on viidenneksi puhutuin kieli maailmassa.³
- Mercosur (Argentina, Brasilia, Paraguay and Uruguay) on Suomen 10. suurin kauppakumppani EU:n ulkopuolella. Tarvitsemme espanjan ja portugalin osaajia.⁴
- Uusien kieltenopiskelijoiden määrä yliopistoissa vähenee. Vuosikymmenessä (2012-2021) ruotsin kielen opiskelijoiden määrä on vähentynyt 56 %, ranskan kielen 43 % ja saksan kielen 23 %.⁵

2 Lähde: Tulli, tilasto Kauppavaihto (suurusjärjestyksessä, syyskuu 2024, Maatilastoja – Ulkomaankauppatilastot – Tulli Tilastot)

3 Lähde: Organisation internationale de la Francophonie (OIF)

4 Lähde: EU-Mercosur – a boost for jobs and exports in Finland)

5 Lähde: Tilastokeskus

Kieliasiantuntijat ry valvoo kieliasiantuntijoina työskentelevien etuja työelämässä. 2 500 jäsentämme työskentelee kielten ja kulttuurien asiantuntijoina, kuten kääntäjinä ja tulkkeina, monissa eri työnteon muodoissa, myös yrittäjinä. Kuulumme Akavaan ja Akavan Erityisaloihin.

www.kieliasiantuntijat.fi

Lisätiedot:

toiminnanjohtaja Hanna Gorschnik
puh. 050 576 2553

hanna.gorschnik@kieliasiantuntijat.fi

